

Bakı Enerji Həftəsinin təşkilatçıları Azərbaycanın enerji sektorunda qlobal tədbirə uğurla evsahibliyi etdi. Hər il keçirilən və özündə üç mühüm tədbiri birləşdirən Bakı Enerji Həftəsi dünyanın enerji sənayesi sahəsində mövcud olan liderləri bir araya gətirir və elə bunun sayəsində diqqətlər Azərbaycanın üzərinə fokuslanır. Hər zamankı kimi, bu tədbirdə də xeyli sayda yüksək səviyyəli qonağın iştirakı və göstərilən beynəlxalq diqqət tədbirin əhəmiyyətini bir daha önə çəkdi, respublikamızın qlobal enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfələri bir daha gözlər önünə sərtdi.

Azərbaycan reallıqlarını dünyaya çatdıran platforma

ABŞ Prezidenti Donald Trampın 30-cu Bakı Enerji Həftəsinin açılışında oxunan məktubunda da vurğulanır ki, bu, Azərbaycanın, həqiqətən də, regionda enerji sektorunda liderliyini və qlobal enerji təhlükəsizliyini təcəssüm etdirir: "ABŞ Azərbaycanla tərəfdaşlığını enerji sabitliyinin həyata keçirilməsinin mümkünlüyü istiqamətində də davam etdirmək əzmindədir. Biz bu önəmli sektorla birlikdə söylərimizi enerji müstəqilliyinin dayanıqlılığı və iqtisadi artım istiqamətində reallaşdırma bilirik".

Həmçinin Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakı Enerji Həftəsi ilə bağlı məktubunda xüsusi qeyd olunur ki, uzun illərdir həm Türkiyəyə, həm də Avropaya ciddi miqdarda qaz tədarük edən Azərbaycanın dünya enerji bazarında bu strateji rolunun, xüsusilə yerləşdiyimiz mövqedə əhəmiyyəti çox böyükdür.

Hərtərəfli inkişafın təməli

Bu mötəbər tədbirin fonunda Azərbaycanın son 30 ildə çətin və mübarizələrlə dolu yoldan keçərək bugünkü inkişaf mərhələsinə yüksəlməsini və uğurlarını da aydın şəkildə görmək mümkündür. Danılmaz faktır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi uzaqgörən siyasətin və qətiyyətin nəticəsi olaraq 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə Azərbaycanın istər siyasi, iqtisadi, sosial, istərsə də hərbi inkişafının təməli qoyuldu.

İyunun 2-də Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən 30-cu Yubiley Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi "Caspian Oil and Gas", 13-cü Xəzər Beynəlxalq Energetika və "Yaşıl Enerji" Sərgisi "Caspian Power" və 30-cu Yubiley "Baku Energy Forum"unun rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında da Prezident İlham Əliyev məhz bu məqama vurğu etdi.

Dövlət başçısı söylədi ki, ilk neft-qaz sərgisi 1994-cü ildə təşkil edilmişdir. Həmin sərgidən dərhal sonra Azərbaycan beynəlxalq neft şirkətləri konsorsiumu ilə "Əsrin müqaviləsi" adlandırılan, regionda bütün geosiyasi və geoiqtisadi vəziyyəti dəyişdirən sazişi imzaladı: "Bunlar Prezident Heydər Əliyevin baxışı sayəsində mümkün oldu. O, aydın şəkildə anlayırdı ki, xüsusilə də enerji sahəsində geniş beynəlxalq əməkdaşlıq olmadan - nəzərə alsaq ki, o zaman

bizim iqtisadiyyatımızın ən cəlbedici sahəsi məhz enerji idi, - Azərbaycan çətinliklərin öhdəsindən gələ bilməyəcək və həqiqi müstəqil dövlət ola bilməyəcək".

Bu həmin dövr idi ki, Azərbaycan böyük fəlakətlərdən, vətəndaş müharibəsindən, bir dövlət olaraq məhv olma təhlükəsindən məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev sayəsində yenidən qurtulmuşdu. Ermənistanın təcavüzkar siyasəti nəticəsində ərazilərimizin 20 faizi faktiki olaraq işğal altında idi. O dövrdə Ümummilli Liderin söylədiyi ilə atəş-kəs əldə edilməsəydi, digər torpaqlarımızın itkisi də labüd idi. Bütün sahələrdə tənəzzül yaşayan Azərbaycanın bir milyondan çox vətəndaşı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdü.

Həmin dövrdə Azərbaycanın düşdüğü bu acınacaqlı halı təbii ki, xarici investorların enerji və digər sahələrdə ölkəmizə yatırım etmələrinə başlıca əngəl törədirdi. Ancaq müdrik siyasətçi Heydər Əliyevin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət ölkəmizə qarşı bütün ön yarıqları dəyişdi və "Əsrin müqaviləsi" kimi tarixə düşən nəhəng neft müqaviləsi imzalandı. Bununla da yeni müstəqil Azərbaycanın uğura gedən qapısı açıldı.

Əgər zamanında bu addımlar atılmasaydı, Azərbaycanı qarşıda hansı qaranlıq günlərin gözlədiyini təsəvvür etmək o qədər də çətin deyil.

Qlobal səviyyədə aparıcı dövlət

"Bu gün isə onu görürük ki, bizim enerji siyasətimiz iqtisadi və siyasi uğurumuzun aparıcı qüvvəsidir. Bu gün Azərbaycan sabit siyasi sistemə və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyata malik ölkədir" deyən dövlət başçısının söylədiyi kimi, düz üç onillik əvvəl iri addımlarla inkişafa və qələbələrə doğru addımlayan Azərbaycan bütün milli hədəflərinə qətiyyətlə nail oldu.

Təməlini vaxtilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin qoyduğu müstəqil və hərtərəfli siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən müvəffəqiyyətlə davam etdirilərək həyata keçirilməsi sayəsində Azərbaycan dünyanın nüfuzlu və qlobal proseslərdə öz sözü olan ölkəsi olub. Dünyanın nəqliyyat, enerji qovşağına çevrilən respublikamızın enerji layihələri sayəsində Avrasiyanın enerji xəritəsi yenidən tərtib edilib. Hazırda

Azərbaycan 12 ölkəyə təbii qaz ixrac edir və bu siyahının artacağı da labüddür.

Ölkəmizin rəhbəri də çıxışında söylədi ki, boru kəməri ilə müəyyən coğrafiyanın qazla təmin edilməsi baxımından Azərbaycan bu gün qlobal səviyyədə aparıcı dövlətə çevrilmişdir: "Bütün bunlar müsbət dinamika və biz enerji sahəmizin inkişafının təkcə Azərbaycanın potensialına deyil, həmçinin qonşuluğumuza da töhfə verdiyini görürük".

Vətən müharibəsində qazandığı Zəfər və bölgədə yaratdığı reallıqlar Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə etibarlı və güvənənilən tərəfdaşa çevrilməsinə mühüm zəmin yaradıb. Torpaqlarını işğaldan azad edərək suverenliyini tam təmin edən ölkəmiz bununla bölgədə təhlükəsizliyə və sülhə də geniş imkanlar açdı ki, bu, ümumilikdə regionun inkişafı və tərəqqisi baxımından mühümdür. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq miqyaslı tədbirlərdə də bu gerçəklər bir daha qabarıq şəkildə özünü göstərir.

Bu mənada Bakı Enerji Həftəsi də qlobal enerji məsələlərinin müzakirə edildiyi platforma olmaqla yanaşı, Azərbaycanın əldə etdiyi qələbələr sayəsində bölgədə yaratdığı reallıqları beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu nüfuzlu tədbir əcnəbi iş adamlarının erməni işğalından azad edilən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda səfər etmələrinə və orada dövlətimiz tərəfindən aparılan genişmiqyaslı tikinti və quruculuq işlərinə şahidlik etmələrinə şərait yaradır.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur "yaşıl enerji" zonası elan olunub. İşğaldan azad edilmiş həmin ərazilərdə aparılan bərpa və yenidənqurma prosesində ətraf mühitin qorunması başlıca yer tutur. Bu yerlərdə "ağıllı şəhər", "ağıllı kənd" kimi innovativ yanaşmalar tətbiq edilir, ekosistem bərpa olunur. Bu isə işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda "yaşıl enerji" sahəsində əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar açır. Bakı Enerji Həftəsi və digər bu kimi qlobal əhəmiyyətli tədbirlərdə iştirak etmək üçün ölkəmizə gələn əcnəbi iş adamlarının da Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun sərmayə yatırımları üçün yüksək potensialından xəbərdar olmaları təqdirləyicidir.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*